

Srebrna mavrica

Kaj je Vijolični dan?

Spolna fluidnost

O interspolnosti

ŠTEVILKA 08

Časopis je nastal v okviru projekta Povsod smo - s prostovoljstvom do večjega dosega LGBTQIA+ mladih.

Projekt je podprl MOVIT, Zavod za razvoj mobilnosti mladih.

Urednici_ka:	Lan Aidan Remec, Ana Colja
Na naslovnici:	Eva Holcman
Fotografinja:	Tina Šmid
Grafično oblikovanje:	Asija Guseva, Ela Kranjc
Založnik:	Društvo DIH

Kvir papir, osma številka
tisk: BIROGRAFIKA BORI d.o.o.
Naklada: 200.

Časopis je brezplačen.
Ljubljana, 2022.
info@dih.si

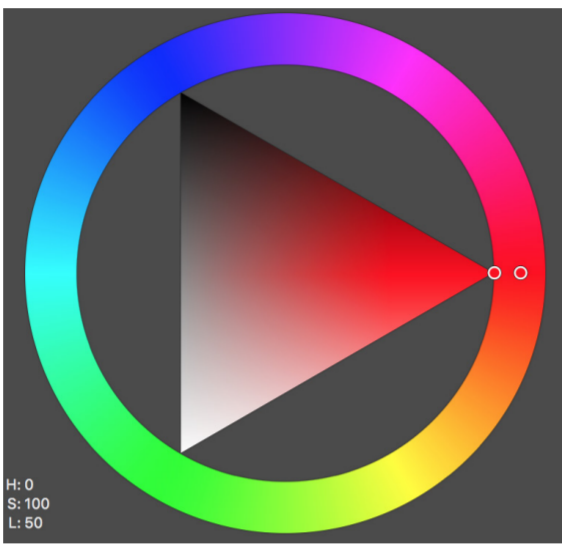
Povsod smo

Genderfluid

Oktober je mesec genderfluid oz. spolno fluidnih* oseb, ko praznujemo našo raznolikost, kot osebe, ki se identificiramo s to nalepko LGBTQIA+ skupnosti.

Ampak kaj spolna fluidnost sploh je in kako lahko to razložimo ljudem, ki nas ne poznajo? Kot genderfluid oseba, ki se ukvarja z umetnostjo rad uporabim prisposodo z barvnimi trikotniki. Vsi najbrž poznate trikotnik barv, ki ga lahko najdemo v večini programov za risanje. V enem kotu se skriva bela, v drugem črna in v tretjem čista barva iz barvnega kroga po naši izbiri.

Naša spolna identiteta spreminja barvo in lokacijo v danem trikotniku

Naša spolna identiteta spreminja barvo in lokacijo v danem trikotniku - včasih imamo čisto modro, včasih sivo-vijolično. Včasih smo agender oz. aspolni (bela barva), včasih pa čutimo vse spole naenkrat (rna barva). Kakorkoli se že počutimo, je to odvisno od posameznika in kaj spolna fluidnost zanj pomeni.

Taka identiteta pride s kupom dobrih in slabih posledic

Taka identiteta pride s kupom dobrih in slabih posledic; nerazumljenost s strani družbe in problemi z samopodobo sta samo dve izmed problemov, s katerimi se soočamo. Kako naj razložim ljudem, da imam dneve, ko sem zadovoljen s svojim telesom in dneve, ko se hočem znebiti vseh primarnih in sekundarnih znakov mojega biološkega spola? Kako naj razložim, da včasih nosim krila in obleke ter včasih binder?

A ne glede na vse se počutim dobro v svoji koži, ker sem, kar sem. In takšen sem dovolj.

- Tai

O interspolnosti

Kaj je interspolnost?

Interspolne osebe so osebe rojene s telesi, ki ne ustrezajo družbenim in medicinskim definicijam moškega ali ženske. Imajo telesne lastnosti, ki jih ne moremo pripisati izključno enemu binarnemu spolu. Te značilnosti so lahko notranja in/ali zunanja spolovila, kromosomi, spolne žleze in/ali hormonska zgradba.

Te lastnosti niso nujno vidne že ob rojstvu. Lahko se pokažejo pozneje v otroštvu, v puberteti ali šele v odraslosti. Nekatere interspolne osebe pa se glede na specifičnost svojih teles nikoli ne zavejo, da so interspolne.

Interspolnost nikakor ni motnja ali bolezen. Interspolnost sama po sebi ni niti diagnoza, temveč krovni pojem, ki združuje mnogo raznolikih diagnoz in stanj.

Kako pogosta je interspolnost?

Združeni narodi ocenjujejo, da je 1,7 % ljudi na svetu interspolnih. Ta odstotek je primerljiv z odstotkom oseb, ki imajo naravno rdeče lase. Po tem izračunu naj bi bilo v Sloveniji 36.000 interspolnih oseb. Krovna organizacija evropskih interspolnih organizacij OII Europe ocenjuje, da je odstotek interspolnih oseb še višji.

Univerzitetni klinični center v Ljubljani poroča, da se pri njih rodi ena oseba letno, ki ima že ob rojstvu vidne zunanje spolne organe, ki jih ni moč pripisati izključno ženskemu ali moškemu spolu. Zaradi tega, ker so atipična zunanja spolovila le eden od značilnosti po katerem se interspolnost prepozna, ta podatek ne odseva realnega števila interspolnih ljudi v Sloveniji.

Kar še dodatno prispeva k različnim ocenam pogostosti interspolnosti v populaciji je to, da tudi med zdravstvenimi delavci ni enotnega razumevanja, katera stanja je mogoče razumeti kot interspolnost.

Združeni narodi ocenjujejo, da je 1,7 % ljudi na svetu interspolnih. Ta odstotek je primerljiv z odstotkom oseb, ki imajo naravno rdeče lase.

Kakšna je spolna identiteta interspolnih oseb?

Interspolnim osebam je ob rojstvu večinoma še vedno pripisan moški ali ženski spol. Nekatere osebe se s tem pripisanim spolom poistovetijo, medtem ko se druge ne. Slednje se lahko identificirajo kot transspolne osebe in lahko občutijo spolno disforijo*. Interspolne osebe so torej lahko transspolne kot kdorkoli drug, niso pa vse interspolne osebe transspolne.

Kakšna je spolna usmerjenost interspolnih oseb?

Tako kot pri vseh je spolna usmerjenost interspolnih oseb odvisna od vsakega posameznika. Interspolne osebe lahko uporabljajo katerokoli besedo za opis svoje spolne usmerjenosti (lezbijka, gej, biseksualka_ec, panseksualka_ec, kvir, idr.)

Kakšna je pravilna jezikovna raba besede interspolnost?

Alen ima interspolnost.

Alen trpi za interspolnostjo.

Alen je interspolnik/dvospolnik.

Alen je hermafrodit.

Alen je interseksualna oseba.

Alen je interspolna oseba.

Tako kot pri vseh je spolna usmerjenost interspolnih oseb odvisna od vsakega posameznika.

Kako so kršene človekove pravice interspolnih oseb?

Večina sveta še vedno dojema spol kot binaren koncept moškega in ženske, zaradi česar so interspolna telesa patologizirana* in stigmatizirana* tako s strani družbe kot s strani medicine. Ta stigma se odraža tudi v izobraževanju zdravstvenih delavcev, ki se pogosto še vedno učijo, da so interspolna telesa potrebna "normalizacije". Zdravi interpolni dojenčki, otroci ali odrasli so tako še vedno deležni nepotrebnih medicinskih intervencij, kot so na primer operacije spolnih organov, operacije funkcionalne sečnice, nenujna sterilizacija oziroma kastracija, idr. Pogosto se to zgodi brez polno informirane pacientove privolitve.

Taki posegi interspolnim osebam povzročajo psihološke travme, lahko pa tudi resne telesne poškodbe, od pomanjkanja občutljivosti in bolečega tkiva do trajne neplodnosti, osteoporoze, inkontinence in drugih težav pri odvajanju vode.

Ob rojstvu interspolnega dojenčka z atipičnimi zunanjimi spolovili je pogosto odločitev za vrsto spolovila preložena na starše. Ne glede na to, da je otrok zdrav, je tako kmalu po rojstvu deležen operacije, ki jo določijo, pogosto prestrašeni, starši. Pri posegih, ki bi jih bilo možno odložiti na kasnejši čas, ko bi oseba sama lahko odločala o svojem telesu je to nesprejemljivo.

Leta 2015 je Agencija Evropske unije za temeljne pravice izvedla raziskavo, v kateri je ugotovila, da se te operacije še vedno izvajajo vsaj v 21 članicah Evropske unije, med njimi tudi v Sloveniji.

Nadalje so interspolne pravice kršene s skrivanjem resničnih razlogov za te operacije, z brisanjem zdravstvene zgodovine, pomanjkanjem dostopa do potrebnih zdravil in zdravstvenih storitev ter z ohranjanjem družbene nevidnosti interspolnih oseb.

Medicinska diagnoza, ki jo interspolne osebe velikokrat prejmejo je povezana z motnjami spolnega razvoja oz. DSD (disorders of sexual development).

Medicinska diagnoza, ki jo interspolne osebe velikokrat prejmejo je povezana z motnjami spolnega razvoja oz. DSD (disorders of sexual development). Starejša diagnoza se je imenovala interseksualnost ali hermafroditizem. Teh besed ne uporabljamo več in so smatrane kot žaljive.

Spol se na telesu odraža na različne načine, ki so lahko povsem zdravi, tudi če jih ne moremo uvrstiti v binarni sistem moškega ali ženske.

Veliko interspolnih oseb ugotovi, da jim spol, ki jim ga je ob rojstvu pripisal zdravnik (ženski ali moški) ne ustreza, ter da so bile operacije, ki so jih izvedli na njih, brez njihove privolitve, napaka. Zaradi tega si določene interspolne osebe želijo spremeniti spolno oznako* v dokumentih. Tukaj jih veliko naleti na težavo, saj je v nekaterih državah to nemogoče, medtem ko morajo v drugih iti čez zapleten pravni proces, da jim je ta storitev na voljo.

Spol se na telesu odraža na različne načine, ki so lahko povsem zdravi, tudi če jih ne moremo uvrstiti v binarni sistem moškega ali ženske.

Katerim težavam so še podvržene interspolne osebe?

Interspolne osebe se dnevno soočajo z diskriminacijo, ki temelji na njihovem izgledu ali spolnem izrazu, zaradi česar so pogosto žrtve vrstniškega nasilja in nadlegovanja. Zaradi nestrpnosti, operacij in ostalih zdravstvenih težav imajo pogosteje težave v soli, kar lahko vodi v pomanjkanje izobrazbe in možnosti za delo. Tudi s potrebno izobrazbo imajo interspolne osebe lahko težave pri iskanju zaposlitve in domovanja, kar jih lahko podvrže višji stopnji revščine.

Ker je interspolnost še vedno velik tabu imajo interspolne osebe pogosto tudi več težav v družini in so večkrat deležni nesprejemanja ne samo s strani družbe, temveč tudi s strani staršev in ostalih družinskih članov.

Vse omenjeno lahko vodi do slabe samopodobe in višjih tveganj za samomorilna nagnjenja.

OKTOBER								
			1	2				
3	4	5	6	7	8	9		
10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23		
24	25	26	27	28	29	30		
31								

V mesecu oktobru:

September = mesec osveščanja o spolnem zdravju

4. 9. - Svetovni dan spolnega zdravja

8.10. Mednarodni dan lezbijk

10.10. Svetovni dan duševnega zdravja

11.10. Mednarodni dan razkritja

19.10. Mednarodni dan zaimkvo

20.10. Vijolični dan (Spirit Day)

23.10. - 29.10. Teden asexualnosti (Ace Week)

26.10. Dan ozavešanja o interspolnosti

30.10. Obletnica nastanka Lezbične sekcije ŠKUC LL (1987)

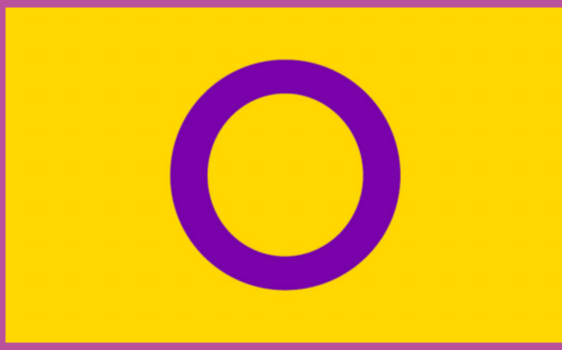
DIH-ove oktobrske dogodke bomo naknadno objavile_i na naših družbenih omrežjih. Vabljenje_i, da nas spremljate tudi tam.

Vijolični dan (ang. Spirit Day) nastopi vsako leto, tretjega četrta v oktobru. Leta 2010 ga je ustvarila kanadčanka Brittany McMillan, kot odziv na veliko količino samomorov kvir oseb, pri katerih je bil vsaj delni razlog medvrstniško nasilje.

Ime, Spirit Day, se navezuje na vijola barvo v mavrični zastavi, ki po besedah ustvarjalca zastave Gilberta Bakerja, ponazarja duhá (ang. spirit). V slovenščini še nimamo prevoda za ime tega praznika, ki bi bil v uporabi. Po vzoru Nizozemk_cev bi rade_i predlagale_i Vijolični dan.

Dan je namenjen temu, da se spominimo vseh naših kvir sibilngov, ki smo jih izgubile_i zaradi medvrstniškega nasilja in se odenemo v vijolične odtenke, da jih počastimo.

Vabimo te, da se nam letos, 20. oktobra pridružiš v tihem žalovanju tako, da se oblečeš v svoje najljubše vijolično oblačilo ali kako drugače vključiš to barvo v svojo izgled.

Zastava interspolnih oseb

Zastava spolno fluidnih (genderfluid) oseb

Tvoja cipa

Reci, da imaš me rad!

"Rad te imam," brez tabletk ektazija na jeziku in dveh mrzlih piv za katere sem zapravila zadnjih 5€ v moji denarnici.

"Rad te imam," brez dejstva, da si še nekaj minut nazaj gledal moje golo telo, me živalsko udaril po riti in mi govoril, da sem tvoja cipa.

"Rad te imam," brez tega, da se prestrašiš, ko ti povem, da hranim vozovnice vlaka od vsakič, ko sva se videla, in da si tisti dan, ko sva drugič seksala imel na sebi modre bokсарice.

"Rad te imam," tudi, ko si že 10-ič na najini kavi z ovsenim mlekom pokrijem oči in te vprašam, če bo vse v redu.

"Rad te imam," tudi ko paničarim, ker si zjutraj nisem imela časa narediti make-upa, ker sem hitela na vlak ob 6h, da te čim prej vidim.

Rada te imam!

-anonimno

Kakšno je stanje pravic interspolnih oseb v Sloveniji?

Zagovornik načela enakosti je leta 2020 pripravil poročilo o tem, kako je varstvo človekovih pravic zagotovljeno interspolnim ljudem v postopkih medicinske obravnave v Sloveniji. Ugotovil je, da v več slovenskih zdravstvenih ustanovah ne poznajo pomena izraza interspolnost, tiste, ki so z interspolnostjo seznanjene pa jo v večini dojemajo kot bolezensko stanje, ki ga je treba zdraviti. Zaznal je, da poskušajo interspolne osebe čim prej umestiti v kategorijo moškega ali ženskega spola, kar je sicer tudi posledica zahteve iz Zakona o matičnem registru, po katerem je treba v 15 dneh pristojni upravni enoti prijaviti rojstvo otroka, kar vključuje tudi podatke o spolu.

Interspolni otroci in mladostniki so tako tudi v Sloveniji lahko podvrženi nenujnim in z zdravstvenega vidika neutemeljenim operativnim posegom, s katerimi se poskuša njihove spolne značilnosti čim bolj izenačiti z značilnostmi, ki v družbi veljajo za normalne.

Zagovornik načela enakosti je zdravstvenim ustanovam priporočil, naj se vzdržijo izvajanja nenujnih medicinskih posegov interspolnih otrok in jih raje preložijo na čas, ko bo oseba lahko podala soglasje. Pozval jih je naj interspolne osebe in njihove starše ustrezno obveščajo o poteku in morebitnih posledicah takih posegov in jim priporočil naj upoštevajo definicije in termine, povezane z interspolnostjo, ki temeljijo na spoštovanju človekovih pravic interspolnih ljudi.

(Povzeto po: Zagovornik načela enakosti, Položaj interspolnih ljudi v medicinskih postopkih)

Vrata za interspolne Slovenke_ce so vedno odprta pri nas, na Društvu DIH in vseh drugih kvir organizacijah v Sloveniji.

Katere organizacije se osredotočajo na interspolnost?

OII Europe (Organisation Intersex International Europe) je krovna organizacija evropskih organizacij, vodenih s strani interspolnih ljudi za interspolne ljudi.

Dejavnosti organizacije vključujejo delo na področju spreminjanja zakonov, krepitev skupnosti in usposabljanje ter izobraževanje in ozaveščanja strokovnih delavk_cev, zaveznik_kov in splošne javnosti o položaju interspolnih oseb.

Na njihovi spletni strani oiieurope.org lahko najdeš odgovore na vsa nadaljna vprašanja o interspolnosti, ki jih še imаш.

Slovenske organizacije

Legebitra skupaj s hrvaškimi partnerji kolektIRV v letih 2022 in 2023 izvajta projekt Od vrzeli do dostopa, ki ga sofinancira Evropska unija; v sklopu projekta poteka raziskava stališč zdravstvenega osebja do obravnave interspolnih oseb, izvedena pa bodo tudi izobraževanja tako za zdravstvene delavke_ce kot za članice_e LGBTQ skupnosti, ki želijo ravnati podporno in si prizadevati za spoštovanje pravic interspolnih oseb.

Junija 2021 je Društvo Kvartir v Ljubljani organiziralo Balkanski Trans Inter Marš v sodelovanju z organizacijama KolektIRV in Trans Mreža Balkan.

V Sloveniji nimamo nobene organizacije, ki bi se osredotočala izključno na interspolne osebe. So pa vrata za interspolne Slovenke_ce vedno odprta pri nas, na Društvu DIH, in vseh drugih kvir organizacijah v Sloveniji. Vabljenje ste, da se udeležite kakšnega našega dogodka ali nam pišete na info@dih.si za kakršnakoli vprašanja, želje, komentarje ali pripombe ki jih imate.

- Lan Aidan Remec

Vire si lahko ogledate v spletni verziji članka, ki je objavljena na naši strani ww.dih.si.

Srebrna mavrica

Pri Društvu DIH od leta 2020 deluje program, namenjen osebam LGBT, ki so starejše od 50 let, se tej življenjski prelomnici približujejo ali se preprosto želijo medgeneracijsko družiti.

Kaj počnemo? Enkrat mesečno se dobivamo na Čajkani s Salome, srečujemo se na družabnih in kulturnih aktivnostih, delujemo pa tudi sistemsko. Pogovarjamo se s strokovnjaki_njami in organizacijami, jih informiramo in vabimo k razmisleku, kako narediti njihove storitve vključujoče tudi za starejše LGBT-osebe.

Na to temo je letos izšla tudi posebna številka revije Socialno delo. V njem najdete štiri izvirne znanstvene članke, en strokovni članek, dve poročili in štiri recenzije, vse posvečene temi starosti in staranja v populaciji LGBT. V številki je objavljeno tudi poročilo o prvi kvantitativni raziskavi o potrebah oseb LGBT50+, ki je nastala prav v okviru programa Srebrna mavrica. Tematsko številko revije socialno delo lahko preberete tu.

Kaj prinaša jesen? Tri Čajkanke s Salome, en družaben dogodek namenjen, starejšim gejem, v sodelovanju s skupino Medoti in kulturne dogodke. Ekipa Srebrne mavrice bo obiskala nekaj domov za starejše in nevladnih organizacij in jih informirala o potrebah LGBT-starejših pri nas. Pozna jesen bo prinesla tudi tradicionalno letno strokovno srečanje. Dogodke napovedujemo na Facebook strani Društva DIH.

Če vas tematika zanima in bi bili pripravljene_i tudi aktivneje sodelovati, nam pišite na lgbt50plus@dih.si. Sicer, lepo vabljenje_i na dogodke Srebrne mavrice, ne glede na vašo starost. Srebrno mavrico omogoča Mestna občina Ljubljana.

- Ekipa Srebrne mavrice

MEDIJSKI KOTIČEK

Kvir glasba meseca

- The Orion Experience - **Adrianne**
- Sailorflag - **Amiga Date Cuenta**
- Frances Forever - **space girl**
- Superfruit - **GUY.exe**
- SBO - **Poliamorija**

Sledite našemu seznamu predvajanja "[mavrična zastava] Povsod smo" na Spotify-ju ali Youtube-u. Večkrat na teden nanj dodamo novo kvir glasbo različnih žanrov, različne starosti, v različnih jezikih. Za povezavo do seznama nam lahko pišete na socialna omrežja.

Kvir knjiga meseca

Last Call: A True Story of Love, Lust, and Murder in Queer New York

objavljena marca 2021 | okvirni čas branja: 9 ur | 258 strani

true crime

V 80. In 90. letih prejšnjega stoletja je izpod rok serijskega morilca v New Yorku umrlo več biseksualnih in gej moških. Njihov napadalec, imenovan the Last Call Killer, je bil na prostosti do leta 2001, saj so bili umorji, zaradi spolne usmerjenosti žrtev, večinoma spregledani.

To je zgodba o žrtvah in njihovem življenju, preden so to postale. Zgodba o njihovih sanjah in upih, ter zgodba o krivici, ki so je bile kvir osebe deležne izpod strani policije in drugih preiskovalnih organov.

Kvir film meseca

Velika svoboda (2021)

nem. Große Freiheit, ang. Great Freedom

1h 56 min

zgodovinska drama

ljubezenski film

Hans Hoffmann se leta 1968 že tretjič v življenju znajde za zapahi v zahodni Nemčiji. Vzrok za vzem njegove prostosti je odstavek 175 nemškega kazenskega zakonika, po katerem je moška homoseksualnost kriminalizirana. Hans se v zaporu spet sreča s starim prijateljem Viktorjem, dolgoročnim zapornikom, s katerim razvije poseben odnos. Film pokaze kako je bilo živeti kot gej moški v povojni Nemčiji, ter kako so osebe, kot je Hans, ne glede na nenehno preganjanje živele svoje življenje s srcem.

Kvir serija meseca

Nuklearna družina (2021)

ang. Nuclear Family

3 epizode | približno 50 min / epizoda

čustveno

mini serija

dokumentarec

Dokumentarec nas ponese v 80. leta prejšnjega stoletja, ko je bilo istospolnim parom še nepredstavljivo imeti svojo družino. Skozi splet naključnih dogodkov življenjski partnerici Robin Young in Sandy Russo s pomočjo dveh darovalca sperme v naslednjih letih dobita dve čudoviti hčerki, Cade in Ry. Ko punci začneta obiskovati šolo dobita veliko vprašanj o njihnih bioloških očetih. Njuni materi pred njima nočeta imeti skrivnosti in tako kot družina spoznajo oba darovalca. Še posebej se povežejo s Ryjinim darovalcem Tomom in z njim začnejo preživljati več in več časa skupaj. Ko je Ry stara devet let Tom toži njuni materi in zahteva očetovske pravice. Družina se v naslednjih štirih letih znajde v sredini medijskega cirkusa.

Dokumentarec je posnela in režirala Ry sama, z željo po tem, da dobi odgovore na njena nerazrešena vprašanja.

Če imate HBO Max, si serijo lahko ogledate na njem.

SLOVARČEK

Patologizirati

Označiti nekaj kot medicinsko ali psihološko nenormalno, nepravilno ali moteno.

Spolna identiteta

Označiti nekaj kot medicinsko ali psihološko nenormalno, nepravilno ali moteno.

Spolna fluidnost (genderfluid)

Izkušnja spola, ki vključuje prehanjanje med večimi različnimi spolnimi identitetami in se spreminja v intenzivnosti.

09.09 - 11.09

Develis sem Kwitv.
I am queer enough.

